

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Kontrol med Korn og Foderstoffer i København's Frihavn i Aaret 1914.

Af Inspektør *James Høyer*.

Naar Kontrollens aarlige Beretning denne Gang foreligger saa sent skyldes det dels, at to af Kontrollens bedste Medarbejdere blev indkaldt til Sikringsstyrken straks ved Verdenskrigens Udbrud, og først permitterede noget ind i det ny Aar, hvilket selvfølgelig, da ingen anden passende Assistance var at faa, lagde et stort Arbejde over paa de tilbageværende Kræfter, og dels, at Arbejdet med Kontrol fra Aarets Begyndelse og fremdeles paa Grund af den store Tilførsel af Majs, Foderstoffer samt Brødkorn har givet Kontrollens samlede Personale nok at gøre med det daglige Arbejde, som skulde passes. Hvad der af andre Arbejder har kunnet vente, eller opsættes, har man derfor lagt til Siden til bedre Lejlighed, og blandt disse Arbejder var ogsaa Kontrollens Beretning for 1914, som imidlertid fremlægges hermed.

Aaret 1914 blev naturligvis ogsaa for Kontrollens Vedkommende stærkt mærket af Verdenskrigen, hvilket bedst vil ses af følgende Sammenstilling af sidste 3 Aar som viser, hvilke Kvanta Korn, Majs og Foderstoffer der passerede Kontrollen, nemlig:

1912	113,060,939	kg.
1913	99,081,002	-
1914	71,131,960	

Procentvis er Tilbagegangen 1914 i Forhold til 1913 godt 28⁰/₀, som dels skyldes manglende Arbejds-kraft, dels den efter Krigens Udbrud tildels standsede Import Resten af det gamle Aar.

Importen til Frihavnen de samme 3 Aar viser følgende Tal, anførte i 1000 kg, men det bemærkes udtrykkelig, at Tallene, særlig for 1914, er »Circa«, da det har været forbunden med Vanskelighed at faa aldeles sikre Tal:

	Majs.	Byg.	Oliekager.	Hvedeklid.
1912	80000	3400	68000	13000
1913	121000	4900	60000	9400
1914	58000	2700	45000	6200

Følgende Varer er kontrollerede og (eller) taget Prøver af i 1914:

Majs.....	33,071,650 kg.
Hvede	1,564,513 -
Rug	1,502,831 -
Byg	3,296,038 -
Havre	2,258,090 -
Bomuldsfrøkager	14,007,967 -
Solsikkekager	5,823,266 -
Rapskager.....	711,833 -
Hampfrø- & Kokoskager	376,840 -
Palmekager	383,060 -
Jordnødkager.....	1,711,665 -
Hørfrø- & Sesamkager.....	191,244 -
Soyakager & -skraa	301,424 -
Hvedeklid.....	1,898,930 -
Rugklid.....	127,554 -
Risfodermel	450,728 -
Foderhvede	776,318 -
Majs-Glutenfoder.....	1,908,256 -
Hvedemel	7,500 -
Græsfrø	41,000 -
Boghvede	65,150 -
Diverse Foderstoffer.....	454,370 -
Tapicarødder	201,733 -

Ialt... 71,131,960 kg.

eller 71,131 $\frac{960}{1000}$ Tons.

Angaaende disse Varers Fordeling paa Aarets forskellige Maaneder henvises til Tabel I.

Med Hensyn til Varernes Kvalitet maa siges, at denne i overvejende Grad har været ret god.

Majs har af og til været rigelig befængt med Avner og Støv, som har givet nogen Anledning til Reclamation. Som tidligere fremhævet sælges Majs jo aldrig som »velrensede« Varer, og nogen Forurening med Avner, Støv og knækkede Kærner er saaledes tilladelig, og selv om enkelte Sække kan have udvist en ret betydelig Grad af Urenhed, som vanskelig kan undgaas, saa vilde en Gennemsnitsprøve af paaklagede Partier dog sikkert have givet en tilfredsstillende Kvalitet. Hvert Fald vilde Børsen aldrig have kasseret Varen, eller overhovedet givet Erstatning. Majs fra La Plata og Java ankommer saa godt som altid mere eller mindre befængt med Krebs, men naar disse Sorter ellers er kolde og sunde, berettiger Krebs — naturligvis indenfor en rimelig Grændse — ikke til Kassation.

Bomuldsfrøkager af smuk, lys Farve er fremdeles en sjælden Vare. Haarde Kager af temmelig mørk Farve, og for New Orleans Kagens Vedkommende ret ofte befængt med en Del Frøskaller og Bomuldsfnug, er det almindelige. Kagens Indhold af Protein og Fedt, som dog er det vigtigste, har gennemgaaende været god. En Vanskelighed, som Kontrollen ret ofte har at kæmpe med er, at der af og til, naar Kagen er kommen ud i Landet, kan findes enkelte mugne Kager inde i Sækken, hvilket ikke har kunnet sees ved Modtagelsen og Kontrolleringen her. Dette er selvfølgelig en Ulempe, men som ikke helt kan undgaas eller forhindres hvor det som her drejer sig om en emballeret Vare.

Jordnødkager kom i nogle Tilfælde frem med en utiltalende Farve og en stærk syrlig Lugt, hvorfor Kontrollen nægtede at give Certifikat.

Der blev i Aarets Løb udstedt 4107 Certifikater eller ca. 14 pr. Dag imod 6475 i 1913. De enkelte For-

Tabel I. Oversigt over kontrollerede Varer

1914	Majs	Hvede	Rug	Byg	Bomuldsfrø- kager	Hvedeklid	Solsikke- kager	Rapskager	Diverse Foderstoffer	Soyakager
Januar	1893	74	37	355	4128	159	1154	12	1	2
Februar	2704	50	65	103	624	136	834	18	4	1
Marts	2564	»	118	516	2510	223	1007	8	32	8
April	6494	128	119	77	1447	197	314	4	16	
Maj	3669	50	190	254	176	100	677	2	60	
Juni	3109	65	161	650	837	108	113	»	63	
Juli	9031	97	252	348	435	298	29	»	»	10
August	2513	211	92	25	12	96	»	30	»	
September . .	867	597	81	45	98	174	31	30	8	
Oktober . . .	103	167	75	237	908	162	825	70	43	5
November . .	64	60	306	»	887	206	730	5	175	
December . .	60	65	7	686	1946	40	109	533	53	1
Ialt . .	33071	1564	1503	3296	14008	1899	5823	712	455	30

Ialt 71,131,960 Kilogra

Tabel II. Oversigt over kontrollerede Varer i Aare

Aar	Majs	Hvede	Rug	Byg	Hvede- Rugmel og Gryn	Havre	Bomuldsfrø- kager	Diverse Foderstoffer	Soyakager og -skraa	Bomuldsfrø- mel
1896	1491	»	»	»	»	»	115	»	»	
1897	38205	»	»	2	»	»	248	»	»	
1898	18530	69	105	684	»	»	3346	»	»	
1899	45651	»	12	258	70	»	6891	»	»	13
1900	37314	18	805	50	»	50	2710	»	»	52
1901	25162	1612	1297	2793	»	6	23114	12	»	32
1902	100654	2618	7642	3847	»	»	28351	208	»	195
1903	50811	1043	6639	9411	605	»	27031	340	»	210
1904	31674	1250	2836	18992	332	18	19749	298	»	163
1905	64228	178	4008	14559	330	229	47980	1191	»	181
1906	76766	603	1914	6157	5	333	49669	626	»	73
1907	51622	2640	898	536	423	109	44830	189	»	77
1908	38061	2747	2809	1762	556	919	33220	631	»	103
1909	26330	1805	2144	9295	322	730	34749	239	2294	34
1910	25942	2328	3754	9160	310	1328	25487	837	4905	22
1911	52878	3047	3942	6671	93	1365	25329	802	1518	6
1912	47322	9984	953	2367	17	451	35300	683	193	12
1913	49519	2889	1235	2720	334	1372	26718	209	634	
1914	33071	1564	1503	3296	8	2258	14008	2747	301	
Ialt . . .	815231	34395	42496	92560	3405	9168	448845	9012	9845	1180

Ialt 1,725,175,905 Kilogra

Aaret 1914 (anført i Tusinde Kilogram).

Palmekager	Jordnød- kager	Risfodermel	Hampfrø- & Kokoskager	Hørfrø- & Sesamkager	Havre	Foderhvede	Græsfrø	Rugklid	Majs- Glutenfoder	Hvedemel	Boghvede	Tapiocarødr.
7	145	10	10	13	45	142	»	»	»	»	»	»
54	170	12	21	23	80	116	2	7	»	»	»	»
28	369	»	22	»	61	74	13	4	»	»	»	»
11	156	»	35	»	121	64	1	19	»	»	»	»
10	483	»	2	»	111	84	»	37	»	»	»	»
3	87	16	66	»	82	153	»	»	»	»	»	»
6	62	23	»	56	79	79	»	8	3	5	»	»
»	146	5	»	34	38	20	»	26	»	»	»	»
»	7	38	10	31	36	19	»	5	»	»	»	»
»	2	»	121	»	51	5	»	16	»	3	65	202
28	56	160	41	30	1081	20	»	»	776	»	»	»
236	28	187	48	5	473	»	25	5	1129	»	»	»
383	1711	451	376	192	2258	776	41	127	1908	8	65	202

= 71,131 $\frac{960}{1000}$ Tons.

1896—1914, begge Aar inkl. (anført i Tusinde Kilogram).

Foderhvede	Hvedeklid	Solsikke- kager	Rapskager	Palmekager	Hampe- & Kokosfrø- kager	Jordnød- kager	Maltspirer og Risfodermel	Vikker, Ærter og Soyabønner	Raps- og Hørfrø	Kunst- gødning	Tapioca- rødder	Diverse Græsfrø
»	»	45	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	31	33	6	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	628	135	106	30	»	»	»	»	»	»	»	»
»	1392	324	677	53	»	»	»	»	»	»	»	»
»	1749	2336	714	56	»	»	»	5	»	»	»	»
»	1713	5970	714	92	346	»	»	»	»	»	»	»
»	18232	7471	1174	124	485	2746	23	»	1256	»	»	»
»	7329	8025	839	85	48	292	9	»	50	»	»	»
»	8266	7273	2102	64	320	890	21	»	6	»	»	»
»	9908	4688	1925	89	339	461	13	»	»	»	»	»
»	7923	4527	954	66	362	1153	61	2	»	50	»	»
»	12438	4273	568	95	322	889	265	»	»	729	»	»
»	5022	13013	120	84	661	662	2260	3	1590	60	»	»
»	5582	9764	156	144	481	569	1249	7	»	»	1094	23
»	4726	2323	354	119	931	1526	119	18	»	»	40	47
»	5085	8817	350	112	1510	1682	94	17	»	20	»	106
»	3717	6633	394	24	529	1504	38	2596	»	»	198	31
1226	3092	6662	53	90	243	1582	56	6	»	152	204	84
776	1899	5823	712	383	376	1711	451	»	»	»	202	41
2002	98732	98135	11918	1710	6953	15667	4659	2654	2902	1011	1738	332

= 1,725,175 $\frac{995}{1000}$ Tons.

retningers Antal var 6069 eller ca. 20 pr. Dag, imod 7909 forrige Aar. Aaret regnet til 300 Dage.

Med Hensyn til, hvad der er kontrolleret siden Kontrollen traadte i Virksomhed og til Udgangen af 1914 henvises til Tabel II, som viser et samlet Kvantum

1,725,175,995 Kilogram
 eller 1,725,175 $\frac{995}{1000}$ Tons.

Kontrollen har ikke haft Lejlighed eller Anledning til at beskæftige sig med Kontrol af Hvidkaal eller Kartoffler i 1914.

Ligesom tidligere Aar skal Kontrollen slutte Beretningen med at henlede Opmærksomheden paa, at Kontrollen fremdeles udfører sit Arbejde saa forsvarligt og samvittighedsfuldt som paa nogen Maade mulig; men noget materielt Ansvar for Uheld, som maatte ske under det ret vanskelige Arbejde, Kontrollering af Varer i de fleste Tilfælde er, kan ikke paalægges Kontrollen.
